

dosar nr. 1-19003576-05-1a-26072019 Judecătoria Cahul, cu sediul Cantemir
Judecător Caitaz Svetlana

D E C I Z I E
în numele Legii

15 octombrie 2019

mun.

Cahul

Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul

în componența:

președintele ședinței de judecată, judecător Movilă Vitalie

judecătorii

Veleva Nina, Dvurecenshii Evghenii,

cu grefier

Chirov Nadejda

cu participarea:

procurorului

Tomița Mihail,

avocatului

Galupa Marina,

a judecat în ședință publică, în ordine de apel, cererea de apel declarată de către procurorul în Procuratura Anticorupție – Palencu Radu împotriva sentinței Judecătoria Cahul, sediul Cantemir din 04 iulie 2019, pronunțată în privința lui

Lucaș Cornelia *****, I*****,

învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal,

1) 04.03.2019 – 04.07.2019 (prima instanță)

2) 26.07.2019 – 15.10.2019 (instanța de apel)

Procedura de citare legal executată.

Procurorul s-a pronunțat pentru admiterea apelului procurorului.

Avocatul a pledat pentru respingerea apelului depus de procuror.

Asupra apelului, în baza materialelor din dosar și argumentelor prezentate în ședință, colegiul judiciar

C O N S T A T Ă :

Prin *sentință Judecătoria Cahul, sediul Cantemir din 04 iulie 2019*, Lucaș Cornelia a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal și cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, art. 78 alin. (2) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa cu amendă în mărime de 650 unități convenționale, adică 32 500 lei în beneficiul statului, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate. Totodată, i-a fost explicat lui Lucaș Cornelia că, potrivit art. 64 alin. (3¹) Cod penal, având în vedere săvârșirea unei infracțiuni ușoare, este în drept să achite jumătate din

amenda stabilită, dacă o plătește în cel mult 03 zile lucrătoare din momentul în care hotărîrea devine executorie, în acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral. La fel, cererea procurorului privind încasarea din contul lui Lucaș Cornelia în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 329, 80 lei a fost respinsă ca neîntemeiată. Iar, corpurile delictive pe dosar – originalul tabelor de pontaj ale ***** pentru lunile ianuarie, octombrie, noiembrie și decembrie 2018, s-a hotărât de a fi păstrate ca probe la materialele dosarului pe toată durata păstrării dosarului.

Cauza a fost examinată de instanța de fond cu participarea inculpatului Lucaș Cornelia în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza urmăririi penale.

Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Lucaș Cornelia activând în baza dispoziției *****, subordonată *****, în conformitate cu competențele și funcțiile atribuite prin Fișa de post și prevederile art. 106 din Codul Muncii, fiind persoană publică cu sarcini de bază de a organiza, controla, monitoriza și evalua activitatea întregului personal al instituției, precum și cu obligații de a ține, în modul stabilit, evidența timpului de muncă privind activitatea permanentă și continuă prestată efectiv de fiecare salariat și completarea tabelor de evidență a orelor de muncă, folosind situația sa de serviciu, acționând din interes personal și material, înțelegând și conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, în perioada lunilor ianuarie, octombrie, noiembrie și decembrie ale a.2018 a introdus date vădit false privind prezența la locul de muncă cu completarea orelor de muncă în Tabelele de pontaj a evidenței timpului de muncă a angajaților ***** pe lunile ianuarie, octombrie, noiembrie și decembrie ale anului 2018, prin înscrierea de 08 ore timp de muncă pe ***** pe data de 09.01.2018, care a servit ca bază pentru achitarea salariului în sumă de 68,41 lei, înscrierea de 08 ore timp de muncă pe ***** pe data de 09.10.2018, ce a servit ca bază pentru achitarea salariului în sumă de 94,01 lei, înscrierea de 08 ore de timp de muncă pe data de 02.11.2018, 7 ore timp de muncă pe data de 05.11.2018 și 07 ore timp de muncă pe data de 05.12.2018 pe *****, ce a servit ca bază pentru achitarea salariului în sumă de 306,19 lei, înscrierea de 10 ore timp de muncă pe data de 09.10.2018 și 8 ore timp de muncă pe data de 16.10.2018 pe *****, ce a servit ca bază pentru achitarea salariului în sumă de 568,7 lei, precum și înscrierea de 08 ore timp de muncă pe funcția exercitată personal de directoare pe data de 30.01.2018, 31.01.2018, 11.10.2018, 23.10.2018 și 15.11.2018, ce a servit ca bază pentru achitarea salariului în sumă de 1 305,35 lei, în condițiile în care cunoștea cu certitudine că angajații nominalizați nu se aflau la locul de muncă în zilele respective, fiind plecați temporar peste hotarele Republicii Moldova, astfel

tăinuind faptul lipselor nemotivate de la serviciu a persoanelor nominalizate și personală, cu falsificarea datelor din actele oficiale ce asigură evidența timpului de muncă prestată și indicii de calculare a salariului de funcție lunar, cu alocarea de către ***** și beneficierea în mod ilegal de către angajații menționați de plăți salariale pentru zilele de muncă menționate în sumă totală de 2 342, 66 lei.

Acțiuni, care au fost încadrate în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: ”înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale”.

Nefiind de acord cu această sentință, procurorul în Procuratura Anticorupție – Palencu Radu la data de 12 iulie 2019 a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie aplicată pedeapsa complementară sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 02 ani.

În motivarea apelului depus menționându-se că, la luarea deciziei instanța de judecată a adăptat o apreciere corectă a probelor prezentate de acuzare, în acest sens reținându-se și declarațiile inculpatei, însă sancțiunea aplicată, mai exact, neaplicarea pedepsei complementare față de Lucaș Cornelia - privarea de dreptul de a ocupa funcții publice (în instituție publică) și de demnitate publică pe un termen de 02 ani este neîntemeiată, or, în conformitate cu prevederile art. 61 alin. (1) Cod penal „pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor”. De către instanță urma a fi reținut faptul că Lucaș Cornelia a acționat intenționat, intenția acesteia fiind directă, și care a fost demonstrată.

Menționând procurorul că, în conformitate cu principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, consideră că instanța urma să aplice față de inculpată o pedeapsă, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana acesteia, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Astfel, la pronunțarea sentinței, consideră că instanța urma să țină cont și de faptul că Lucaș Cornelia la momentul comiterii infracțiunii imputate, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit și a admis, în mod conștient, survenirea acestor urmări, fiind prejudiciată considerabil

imaginea instituției în care activează, totodată, fiind necesar a se menționa de asemenea că fapta a fost comisă în timpul exercitării de către inculpă a funcției publice, circumstanță ce sporește considerabil gradul social-periculos al faptei comise.

La fel, consideră neîntemeiate concluziilor instanței în ceea ce ține de respingerea cerinței privitor la încasarea cheltuielilor judiciare, or, potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, „cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal”. Potrivit alin. (2) al aceluiași articol cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. Astfel, conform prevederilor art. 227-229 CPP cheltuielile de judecată cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, iar plata acestora sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului (art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală). Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sânt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

În drept, cererea de apel este întemeiată pe prevederile art. 7, art. 61, art. 75 Cod penal; art. 51 alin. (5), art. 53 alin. (1), pct. (9), art. 227-229, art. 400 - 402, art. 405, art. 415 alin. (2) Cod de procedură penală.

Procedura de citare legală în instanța de apel a fost executată integral.

Procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul – Tomița Mihail în ședința instanței de apel a pledat pentru admiterea apelului depus, iar în susținerea poziției date au fost punctate argumentele indicate în cererea de apel depusă.

Inculpatul Lucaș Cornelia și avocatul acesteia Galupa Marina în ședința instanței de apel au solicitat respingerea apelului procurorului și menținerea sentinței contestate. Așa cum, instanța ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, care este o infracțiune ușoară, motivul și scopul celor comise – care a avut drept scop ca să recupereze oamenilor activitatea, orele care au fost lucrate și acești bani nu în buzunarul său s-au dus. Mai mult ca atât, s-a făcut trimitere la faptul că, Lucaș Cornelia se caracterizează pozitiv de către părinți, primarul din satul în care ea activează, dar și de către consiliu. La fel, s-a indicat că, aceasta s-a greșit, a fost dusă în eroare de contabilitate, a înțeles, nu a înțeles corect, gata, s-a epuizat momentul, iar ea a reparat prejudiciul. La caz, circumstanțe atenuante și agravante, nu sunt, dar despre ce circumstanță agravantă vorbește procurorul nu este clar. Ba mai mult, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului precum și de condițiile de viață a

familiei acesteia, are la întreținere patru persoane, trei copii, dintre care toți învață și mama care este la pat, fapt confirmat prin certificatul de dizabilitate. Aceasta are necesitatea de îngrijire permanentă și aceasta la fel, este pe seama inculpatei. De aceea, și în sentință nu sunt argumente care ar putea demonstra imposibilitatea aplicării art. 78 Cod penal, iar instanța foarte bine a descris și a argumentat această soluție. Astfel, consideră inculpatul și apărătorul că apelul urmează a fi respins și menținută sentința instanței de fond.

Colegiul judiciar audiind părțile, examinând materialele cauzei penale, conchide necesitatea admiterii apelului declarat de procuror, cu casarea parțială a sentinței primei instanțe, în latura penală, în partea neaplicării pedepsei complementare, cu emiterea în această parte a unei noi hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Conform art. 414 Cod de procedură penală „(1) instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. (3) În cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. (4) În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. (5) Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. (7) În cazul sesizării de către părți a nerespectării termenului rezonabil de judecare a cauzei de către prima instanță, instanța de apel se expune și asupra nerespectării acestui termen”.

Potrivit art. 415 alin. (1), pct. 2) Cod de procedură penală, ”instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță”.

Probe noi la examinarea cauzei în instanța de apel nu au fost administrate, și nici n-au fost audiate persoanele ce au dat declarații în prima instanță așa cum, nu au fost contestate declarațiile acestora și părțile nu au formulat astfel de cereri.

Potrivit art. 6 CEDO, prevede că ”orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale. Dreptul la un proces echitabil vizează respectarea principiului egalității armelor, adică că fiecare parte trebuie să obțină o

posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu adversul". Dreptul la un proces echitabil este garantat ca fiind efectiv dar nu iluzoriu (c. Engel și alții vs Olanda; Ozturk vs Germania). Iar, într-un stat de drept este necesar respectarea normelor imperative întru asigurarea unui proces penal echitabil. La art. 21 din Constituție, este prevăzut că: *"orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale"*. Din conținutul normei constituționale se deduc trei principii: prezumția nevinovăției, caracterul public al procedurilor penale și posibilitatea persoanei de a utiliza toate mijloacele procedurale necesare pentru apărarea sa. De toate aceste prevederi ținându-se cont la emiterea sentinței contestate.

Verificând aspectele de drept, colegiul judiciar constată că la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept și just a făcut concluzia că fapta penală reținută și în culpa lui Lucaș Cornelia, este infracțiunea prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal. Așa cum, Lucaș Cornelia activând în baza dispoziției *****, subordonată *****, în conformitate cu competențele și funcțiile atribuite prin Fișa de post și prevederile art. 106 din Codul Muncii, fiind persoană publică cu sarcini de bază de a organiza, controla, monitoriza și evalua activitatea întregului personal al instituției, precum și cu obligații de a ține, în modul stabilit, evidența timpului de muncă privind activitatea permanentă și continuă prestată efectiv de fiecare salariat și completarea tabelelor de evidență a orelor de muncă, folosind situația sa de serviciu, acționând din interes personal și material, înțelegând și conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale ilegale, în perioada lunilor ianuarie, octombrie, noiembrie și decembrie ale a.2018 a introdus date vădit false privind prezența la locul de muncă cu completarea orelor de muncă în Tabelele de pontaj a evidenței timpului de muncă a angajaților ***** pe lunile ianuarie, octombrie, noiembrie și decembrie ale anului 2018, prin înscrierea de 08 ore timp de muncă pe ***** pe data de 09.01.2018, care a servit ca bază pentru achitarea salariului în sumă de 68,41 lei, înscrierea de 08 ore timp de muncă pe ***** pe data de 09.10.2018, ce a servit ca bază pentru achitarea salariului în sumă de 94,01 lei, înscrierea de 08 ore de timp de muncă pe data de 02.11.2018, 7 ore timp de muncă pe data de 05.11.2018 și 07 ore timp de muncă pe data de 05.12.2018 pe *****, ce a servit ca bază pentru achitarea salariului în sumă de 306,19 lei, înscrierea de 10 ore timp de muncă pe data de 09.10.2018 și 8 ore timp de muncă pe data de 16.10.2018 pe *****, ce a servit ca bază pentru achitarea salariului în sumă de 568,7 lei, precum și înscrierea de 08 ore timp de muncă pe funcția exercitată personal de directoare pe data de 30.01.2018, 31.01.2018, 11.10.2018, 23.10.2018 și 15.11.2018, ce a servit ca bază pentru achitarea salariului în sumă de 1 305,35 lei, în condițiile în care cunoștea cu

certitudine că angajații nominalizați nu se aflau la locul de muncă în zilele respective, fiind plecați temporar peste hotarele Republicii Moldova, astfel tănuind faptul lipselor nemotivate de la serviciu a persoanelor nominalizate și personală, cu falsificarea datelor din actele oficiale ce asigură evidența timpului de muncă prestată și indicii de calculare a salariului de funcție lunar, cu alocarea de către ***** și beneficierea în mod ilegal de către angajații menționați de plăți salariale pentru zilele de muncă menționate în sumă totală de 2 342, 66 lei.

Acțiuni, care corect au fost încadrate în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: *”înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale”*.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe administrate în cauza penală, și care au fost corect apreciate prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală. Cerințele date ale legii procesual penale fiind respectate de către instanța de fond, probele administrate pe dosar au fost apreciate corect, fapt ce a dus la condamnarea inculpatului, pe deplin confirmându-se vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei imputate.

Este de menționat faptul că, prin cererea de apel depusă de procuror nu se contestă circumstanțele de fapt constatate de instanța de fond și nici calificarea faptei imputate, dar partea acuzării este rezervată asupra individualizării pedepsei penale de către instanța de fond, pe care o consideră nejustificat de blândă așa cum, instanța de fond eronat nu a aplicat pedeapsa complementară.

Este de notat faptul că, cauza a fost examinată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, așa cum inculpatul Lucaș Cornelia a depus cerere de examinare a cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f.d.251), declarând aceasta că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu. Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Cahul, Cantemir central din 03 iunie 2019 a fost admisă cererea inculpatului și s-a dispus judecarea cauzei în procedura simplificată, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f.d.255).

Conform art. 364¹ Cod de procedură penală *„(1) pînă la începerea cercetării judecătorești, inculpatul poate declara, personal prin înscris autentic, că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. (2) Judecata nu poate avea loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, decît dacă inculpatul declară că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și nu solicită administrarea de noi probe. (3) În cadrul ședinței preliminare sau*

pînă la începerea cercetării judecătorești, instanța îl întreabă pe inculpat dacă solicită ca judecata să aibă loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le cunoaște și asupra cărora nu are obiecții, apoi acordă cuvîntul procurorului, părții vătămate și celorlalte părți asupra cererii formulate. (4) Instanța de judecată admite, prin încheiere, cererea dacă din probele administrate rezultă că faptele inculpatului sînt stabilite și dacă sînt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse și procedează la audierea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului. (5) În caz de admitere a cererii, președintele explică persoanei vătămate dreptul de a deveni parte civilă și întreabă partea civilă, partea civilmente responsabilă dacă propun administrarea de probe, după care instanța procedează la dezbateri judiciare. Dezbaterile judiciare se compun din discursurile procurorului, apărătorului și inculpatului, care pot lua încă o dată cuvîntul în formă de replică. Dacă în ședință participă partea vătămată, partea civilă și partea civilmente responsabilă, cuvînt în dezbateri li se oferă și acestora. (6) În caz de admitere a cererii privind judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, sentința se adoptă în condițiile prevăzute de prezentul cod, cu derogările din prezentul articol. (7) În caz de soluționare a cauzei prin aplicarea prevederilor alin.(1), dispozițiile art.382–398 se aplică în mod corespunzător. Partea introductivă a sentinței conține, pe lîngă datele expuse la art.393, mențiunea despre judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. (8) Inculpatul care a recunoscut săvîrșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani. (9) În caz de respingere a cererii, instanța dispune judecarea cauzei în procedură generală”.

Instanța de apel a constatat că la judecarea cauzei instanța de fond corect a examinat și acceptat cererea inculpatului Lucaș Cornelia privind judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, considerînd că din probele administrate rezultă că, fapta inculpatului Lucaș Cornelia este stabilită și există suficiente date cu privire la persoana inculpatului pentru a permite stabilirea unei pedepse, după cum o cer prevederile art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală. Just a apreciat prima instanță că, din probele administrate în cursul urmăririi penale rezultă că, fapta a avut loc și a fost săvârșită de către inculpatul Lucaș Cornelia în circumstanțele descrise mai sus. La momentul judecării cauzei și pronunțării sentinței de către instanța de fond, acțiunile lui Lucaș Cornelia corect au fost calificate în baza art. 332 alin. (1) Cod penal.

Este de menționat faptul că, potrivit art. 61 Cod penal, *”(1) pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor”*. Iar, conform art. 7 Cod penal *„(1) la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală”*.

La caz, la stabilirea pedepsei principale instanța de fond a pus accent pe faptul că la locul de trai Lucaș Cornelia se caracterizează pozitiv; are la întreținere patru persoane, trei copii, dintre care toți învață, unul fiind minor și mama care este o persoană de vârstă înaintată și bolnavă, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, de consecințele infracțiunii, de circumstanțele cauzei, de persoana inculpatului, care este angajat în câmpul muncii, anterior nu a fost judecată, de faptul că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, colegiul judiciar conchide că just instanța de fond just a considerat că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă prin aplicarea ppedepsei cu amendă în mărime de 650 unități convenționale, adică 32 500 lei în beneficiul statului, punându-se accent pe prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Deci, cât privește pedeapsa principală stabilită inculpatului Lucaș Cornelia, colegiul judiciar reține că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, ținându-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de persoana celui vinovat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, că infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria celor intenționate, corect i-a stabilit pedeapsa cu amendă, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală. Totodată, este de notat că instanța de fond a pus accent și pe aceste circumstanțe la stabilirea pedepsei, inclusiv ținând cont de scopul și motivele faptei, de personalitatea inculpatului, recunoașterea vinovăției, căința sinceră, comportamentul inculpatului în timpul și după săvârșirea infracțiunii.

Totodată, este de reținut faptul că pedeapsa pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, prevede amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 2 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Astfel, chiar dacă pentru săvârșirea acestei infracțiuni este stabilită pe lângă pedeapsa principală și cea complementară, care este una obligatorie, instanța de fond eronat a conchis faptul stabilirii pedepsei doar cu amendă, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate. Această

pedeapsă stabilită la art. 332 alin. (1) Cod penal, însă este una obligatorie, dar prima instanță a ignorat aceste cerințe și eronat nu a aplicat pedeapsa complementară.

Potrivit art. 65 Cod penal ”(1) *privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate constă în interzicerea de a ocupa o funcție sau de a exercita o activitate de natura aceleia de care s-a folosit condamnatul la săvârșirea infracțiunii.* (2) *Privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi stabilită de instanța de judecată pe un termen de la 1 la 5 ani, iar în cazurile expres prevăzute în Partea specială a prezentului cod – pe un termen de la un an la 15 ani.* (3) *Privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi aplicată ca pedeapsă complementară și în cazurile când nu este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracțiunile din Partea specială a prezentului cod, dacă, ținând cont de caracterul infracțiunii săvârșite de cel vinovat în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în timpul exercitării unei anumite activități, instanța de judecată va considera imposibilă păstrarea de către acesta a dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.* (4) *La aplicarea pedepsei privative de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în calitate de pedeapsă complementară la amendă sau muncă neremunerată în folosul comunității, termenul ei se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii, iar la aplicarea ei în calitate de pedeapsă complementară la închisoare, termenul ei se calculează din momentul executării pedepsei principale”.*

În conformitate cu art. 78 Cod penal ”(1) *în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa principală se reduce sau se schimbă după cum urmează: a) dacă minimul pedepsei cu închisoare prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod este mai mic de 10 ani, pedeapsa poate fi redusă pînă la acest minim; b) dacă se aplică amenda, aceasta se poate coborî pînă la limita de jos; c) dacă pentru infracțiunea săvârșită se prevede detențiune pe viață, aceasta se înlocuiește cu închisoare de la 15 la 25 de ani.* (2) *În cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară, prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, poate fi înlăturată.* (3) *În cazul în care există circumstanțe agravante se poate aplica pedeapsa maximă prevăzută la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod.* (4) *În caz de concurs al circumstanțelor agravante și celor atenuante, coborîrea pedepsei pînă la minimul sau ridicarea ei pînă la maximul prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod nu este obligatorie.* (5) *Dacă există circumstanțe atenuante excepționale, pedeapsa poate fi aplicată conform prevederilor art.79”.*

La art. 79 Cod penal, însă este stipulat că ”(1) ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională. (1¹) Poate fi considerată excepțională atât o circumstanță atenuantă, cât și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate la alin.(1). (3) În cazul condamnării persoanelor adulte pentru comiterea infracțiunilor deosebit de grave, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, dar constituind cel puțin două treimi din minimul pedepsei prevăzute de prezentul cod pentru infracțiunea săvârșită. (4) Prevederile alin.(1) nu se aplică persoanelor adulte în cazul aplicării pedepsei detențiunii pe viață, în cazul recidivei de infracțiuni sau al săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art.166¹ alin.(2)–(4)”.

Este de menționat că, privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate ca măsură de pedeapsă presupune interzicerea, în baza sentinței de judecată, de a practica activitatea nominalizată de către o persoană concretă. La caz, însă instanța de fond eronat a aplicat prevederile art. 78 alin. (2) Cod penal, prevederi ce nu sunt aplicabile la caz, deoarece în speță nu se manifestă existența circumstanțelor excepționale. Așa cum, de faptul că inculpata se căiește sincer de cele săvârșite, că are persoane la întreținere, s-a ținut cont la aplicarea anume a pedepsei cu amendă, punându-se accent și de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, la limita minimă. Circumstanțele ce rezultă din materialele caracterizante prezentate în privința inculpatului, nu constituie circumstanțe excepționale, iar prevederile art. 78 Cod penal sunt aplicabile în cazul în care pedeapsa prevăzută de fapta imputată prevede cu sau fără aplicarea pedepsei complimentare, dar în speță art. 332 alin. (1) Cod penal, prevede pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, obligatorie.

În circumstanțele relatate se desprinde necesitatea admiterii apelului, cu casarea parțială a sentinței contestate, în partea soluționării chestiunii privind pedeapsa complementară, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de aplicare a pedepsei complementare obligatorii cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice de conducere pe un termen de 02 ani. Pedeapsă bazată pe punerea

accentului pe restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de către inculpat, cât și de alte persoane, pedeapsă care este corectă, echitabilă și legală. Astfel, instanța de apel conchide că, instanța de fond neîntemeiat a concluzionat că la caz, nu este necesar de a aplica în privința lui Lucaș Cornelia a pedepsei complementare.

Colegiul judiciar, însă menționează că concluzia cu privire la necesitatea aplicării pedepsei principale, cât și a celei complementare, este întemeiată pe prevederile legislației naționale și cele internaționale, cu acordarea eficienței prevederilor art. 61 Cod penal, așa cum, inculpatul chiar de se căiește sincer de cele comise, acest fapt a fost luat în considerație la stabilirea pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită o pedeapsă la limita minimă. Fapt ce denotă temeinicia argumentelor apelului depus de procuror în acest sens, circumstanță ce demonstrează necesitatea admiterii apelului procurorului, cu pronunțarea unei noi hotărâri în partea soluționării chestiunii privind pedeapsa complementară, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de prima instanță.

Este de menționat și faptul că, procurorul este rezervat și asupra soluției instanței de a nu încasa cheltuieli judiciare de la inculpat, considerând că instanța de fond incorect l-a scutit pe inculpat de la plata cheltuielilor judiciare în mărime de 329,80 lei. La depunerea apelului procurorul a indicat că Lucaș Cornelia conform prevederilor art. 229 Cod de procedură penală, trebuie să recupereze statului mijloacele financiare cheltuite în cadrul procesului penal. Astfel, este de menționat că la materialele dosarului este anexată informația cu privire la așa numitele cheltuielile judiciare suportate pe dosar la suma de 329,80 lei, fiind menționat doar în rechizitoriu că aceste cheltuieli au fost suportate pentru salariul procurorului (f.d.216).

Potrivit art. 227 Cod de procedură penală ”(1) *cheltuieli judiciare sînt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. (2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. (3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate”.*

În speță, procurorul solicită încasarea unor sume ce nu au fost confirmate ca fiind suportate anume pe prezenta cauză, se solicită încasarea sumei de 329,80 lei –

salariul procurorului. Este de notat faptul că această sumă de bani, care este invocată de procuror ca constituind cheltuieli judiciare nu se includ în prevederile art. 227 Cod de procedură penală, deci nici nu pot fi solicitate de procuror ca să fie încasate. Aceste sume de bani nu sunt cheltuieli legate de acțiuni procesuale, ci sunt legate de activitatea de zi cu zi a procurorului, nefiind regăsită suma dată în prevederile art. 227 Cod de procedură penală, nu pot fi puse pe seama inculpatului. Toate acestea denotă că neîntemeiat procurorul solicită încasarea de la inculpat a sumei de 329,80 lei – salariul procurorului așa cum, în conformitate cu art. 228 Cod de procedură penală ”(1) în modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile: 1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală și în instanță; 2) cheltuielile de cazare; 3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal; 4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acțiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanței. (2) Organele, întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat sînt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanței. (3) Expertului și specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective. (4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile cînd le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu. (5) Cheltuielile suportate de persoanele menționate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărîri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare”.

Iar, la art. 229 Cod de procedură penală este stipulat că ”(1) cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului. (2) Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci cînd aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. (3) Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care

trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor. (4) În cazul condamnării câtorva persoane în aceeași cauză, cheltuielile judiciare se repartizează în dependență de vinovăția, gradul de răspundere și situația materială a fiecăreia din ele. (5) În cazul încetării urmăririi penale în urma împăcării părții vătămate cu învinuitul, inculpatul, instanța de judecată poate trece cheltuielile judiciare în sarcina părții vătămate, a învinuitului, inculpatului sau numai a uneia din părți. (6) În caz de deces al condamnatului pînă la intrarea în vigoare a sentinței, cheltuielile judiciare nu pot fi puse în sarcina succesoriilor lui. (7) În cazul condamnăților minori, pot fi obligați la achitarea cheltuielilor judiciare părinții sau tutorii minorului condamnat dacă se constată că ei au avut neajunsuri serioase la îndeplinirea obligațiilor lor față de minor”.

Respectiv, prin prisma normelor procesuale menționate, încasarea sumei invocate de procuror, și anume: pentru salariul procurorului – 329,80 lei, nu se include în prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală, neîntreținind condițiile pentru a fi restituie, nu pot fi puse pe seama inculpatului.

Mai mult ca atât, nu se poate trece cu vederea faptul că, în sarcina statului este de a dovedi vinovăția celor imputate în acțiunile inculpatului, prin urmare nu poate fi pusă pe seama inculpatului încasarea sumei menționate, aceasta a fost suportată în cadrul instrumentării cauzei penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului. Cu atât mai mult că, suma indicată de procuror nu face parte din acele cheltuieli de judecată ce ar putea fi supusă recompensării, deci suma invocată de procuror ca cheltuieli judiciare nici nu face parte din categoria celor prevăzute de art. 227 Cod de procedură penală, deci nu se consideră cheltuieli de judecată și nu poate fi solicitată de a fi încasată. Cele menționate supra în ansamblu denotă faptul că, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată cererea procurorului privind încasarea sumei în mărime de 329,80 lei așa cum, suma dată nu se include în prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală, neîntreținind calitatea de cheltuieli judiciare, nu poate fi solicitată, inclusiv nefiind întrunite condițiile de compensare a sumei solicitate, aceasta nu pot fi pusă pe seama inculpatului. Astfel, colegiul judiciar notează că, prima instanță corect a ajuns la concluzia că în cadrul urmăririi penale nu au fost suportate careva cheltuieli judiciare care ar putea fi încasate de la inculpat. Deci, chiar dacă inculpatul ar dispune de mijloace financiare, acest fapt nu este temei ca suma pentru salariul procurorului – 329,80 lei, să fie încasată din contul său așa cum, cele menționate supra în ansamblu denotă că nu există temeiuri ca această sumă să fie pusă pe seama inculpatului. În circumstanțele expuse mai sus, este de notat că neîntemeiat se solicită de către procuror încasarea de la inculpat a sumei în mărime de 329,80 lei.

Ținând cont de cele expuse, în ansamblu, se desprinde necesitatea admiterii apelului declarat de către procurorul în Procuratura Anticorupție – Palencu Radu, cu casarea parțială a sentinței contestate, în latura penală, în partea neaplicării pedepsei complementare, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Lucaș Cornelia i se stabilește pedeapsa complementară privarea de dreptul de a ocupa funcții publice de conducere pe un termen de 02 ani, în rest, sentința Judecătorei Cahul, sediul Cantemir din 04 iulie 2019, fiind necesar de a fi menținută.

Conducându-se de art. 413-414, art. 415 alin. (1), pct. 2) și alin. (3) Cod de procedură penală, colegiul judiciar

DECIDE :

Se admite apelul declarat de către procurorul în Procuratura Anticorupție – Palencu Radu.

Se casează parțial sentința Judecătorei Cahul, sediul Cantemir din 04 iulie 2019, pronunțată în cauza penală privind-o pe Lucaș Cornelia învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, în latura penală, în partea neaplicării pedepsei complementare și se emite în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Lucaș Cornelia, recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal și sancționată cu pedeapsa amenda în mărime de 650 (șase sute cincizeci) unități convenționale, adică 32 500 (treizeci și două mii cinci sute) lei, i se stabilește pedeapsa complementară privarea de dreptul de a ocupa funcții publice de conducere pe un termen de 02 (doi) ani.

În rest, sentința Judecătorei Cahul, sediul Cantemir din 04 iulie 2019, se menține.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 30 zile de la data pronunțării deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei motivate pronunțat în ședință publică la 13 noiembrie 2019, ora 14:00.

Președintele ședinței, judecător

Movilă Vitalie

Judecătorii:

Veleva Nina

Dvurecenschii

Evghenii

